

Vit hava reinasta umhvørvi, men vit

Duga ikki at selja Føroyar

— og harvið føroyskan fisk

Flestu fiskakeyparar vita um norskan, skotskan og íslendskan fisk. Hesi londini duga at selja sín fisk við teimum tjóðar-eyðkennum, tey hava.

Føroyingar harafturimóti eru eftirbátar so tað forslær. Keypararnir vita so dánt hvar Føroyar eru og enn minni hvat føroyskur fiskur er fyri nakað. Hetta kunnu vit bota um, um tað almenna og vinnan ganga saman og skipa ein fastan Føroyabás á teimum stóru altjóða matvørufram-sýningunum, sigur Erlandur Egilstroð, solumaður hjá Marr Fisher, sum tekur sær av sølu av feskum laksi.

Hann heldur, at tað almenna í Føroyum átti at verid eins virkið og tað almenna í Noregi og Skotlandi at gjørt Føroyar og harvið føroyskan fisk kent í útheiminum.

Erlandur Egilstroð er solumaður í felagnum Marr Fisher og er júst nú utnevndur til varastjóra í

felagnum. Hann hevur hesi seinastu árin tykt burturav við at selja aldan fisk av landinum og hevur

ikkí kann leggja okkara flakavirki lamin, sigur hann, at vandi skuldi ikki verið fyri tí, bera vit okk-um rætt at.

— Eg sigi ikki, at allur fiskur skal útflytast feskur, men vit mugu royna at fylgja betur við gongdini á marknaðinum og finna eina javnvág: har ein partur av fiskinum fer feskur av landinum og eina annar partur frystur. Higartil hava vit bara hugsað um tann eina marknaðin og hava heilt gloymt fesk-fiskamarknaðirnar, sum í nógvum forum kunnu geva nógv meiri til landið, tá avtornar.

Johan Mortensen er ikki ósamdur við Birgir Danielsen, stjóra á Føroya Fiskasølu, tá hesin í fjør segði, at vit kundu fáa tví-falt fyri fiskin, um vit bóru okkum rætt at.

— Taka vit bara árið í fjør, so vóru har reklama-tiónir fyri umleið 8 mill. kr., t.v.s. at 2500 tons av

upsablokki vóruð avvist frá keyparunum. Hetta svarar til eina rávørunøgd uppá eini 9000 tons ella sum eitt stórt flakavirki. Orsøkin: góðskan ov vana-lig. Vit mugu læra av slik-um og betra góðskuna. So mugu vit gera av, hvat skal fara fesk og hvat fryst av landinum. Megna vit at fáa bara góðan fisk til haldar, so ivist eg onga lótu í at samlaða úrslitið fyri samfelagið alt verður munandi hægri enn í dag.

— Tað, sum er við at henda nú, fer at gera, at vit um stutta tíð ikki hava tvær ella trýggjar sölufyrir-tøkur, men kanska einar 20 og hetta fer at seta stór krøv til seljararnar, og harvið skuldi møguleiki verið fyri at økt prísir fyri allan okkara útflutning, sigur Johan Mortensen, sum visir á, at lyklaorðini í øllum hesum eru góðska og stoðugur útflutningur. Uppá fyrispurningum tað er rætt at byggja nýggj

í hesum sambandi ferðast dugliga í útlandum.

Hann er júst afturkom-in av eini söluféð í Týsk-landi, Beliga, Hollandi, Fraklandi og Danmark, har hann hevur hitt keyp-arar.

Erlandur sigur við Sosiálin, at útflutningur av feskum fiski er rætta leiðin at ganga, men fyr-treitin er góðska. Hava vit ikki eina góða vøru og kunnu vit ikki lata ávíska nøgd alt ári, so kunnu vit gloyma alt um feskun út-flutning, sigur hann.

Hetta er eisini orsøkin til, at 8 alarar hava tikið

seg saman í eitt felag. Rainbow Seafood. Marr Fisher tekur sær av söluni hjá hesum felagnum og er júst stoðdin altavgerandi fyri, at tað ber til at koma inn á marknaðirnar í Europa. Avskipast skal hvørja viku.

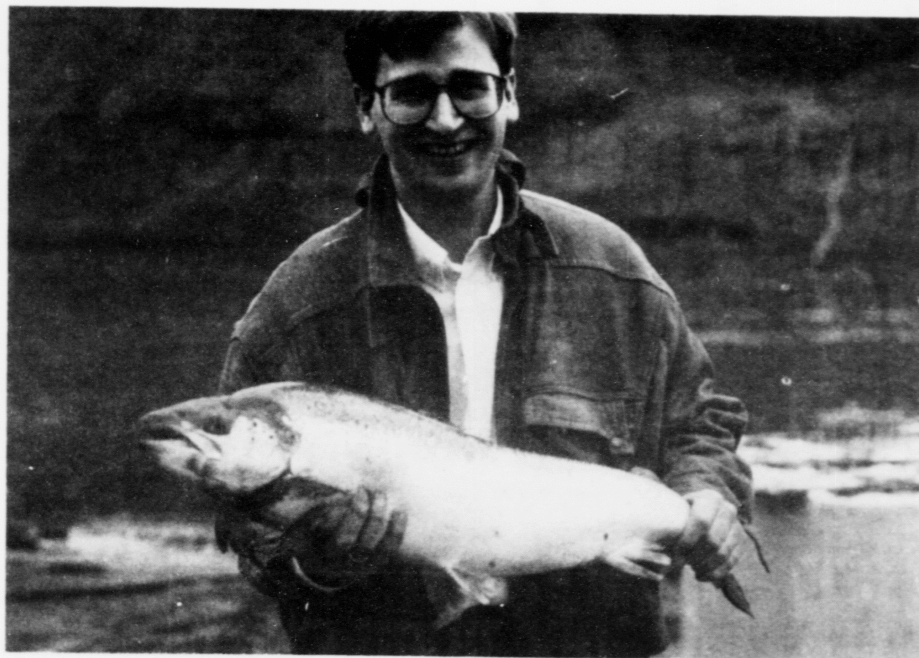
Samarbeiði!

Og úrslitið av hesum felagsskapi av alarum hevur verið rættiliga gott higar-til. Tað hevur eydnast at fáa sáttmálar í lag við roykjari á meginlandinum umframt aðrar keyparar. Í ár royna teir við at útflyta 1000 tons og longu í

ingur.

— Annars haldi eg, at tað er skeivt, hvørja ferð onkur vil fara í gongd við nakað nýtt, at visa til, at vit hava jú flakavirkin. Vit mugu koma burt frá kuvøsumiljønum og fáa eitt virkið vinnuliv. Vit mugu lata útviklingin av-gera, hvat skal henda og við stórri kapping fáa vit eisini tað besta úrslitið, heldur Johan Mortensen.

— Eg trúgvi, at tað er pláss fyri bæði flakavirkj-um og nýggju laksavirkj-unum, men hugskotið aftanfyrir aliflagið Rain-bow Seafood er, at vit skulu megna at fylgja øl-lum liðum frá framleiðslu til sølu, og tað fer ikki at vera eins lætt, skulu vit vera bundin av, nær flak-avirkin hava tíð at arbeiða okkara fisk og hvussu væl útgjörð tey eru til at ar-beiða laksin, sum jú skal útflytast sum luksúsvøra fyri hægsta prís, sigur Jo-han Mortensen at enda.

Erlandur Egilstroð júst heimaftur komin av söluféð í fimm EF-londum

næsta ár verður henda nøgd 2000 tons. Allur fiskurin fer isaður av landinum antin við skipi ella flogfari.

Erlandur sigur, at tað er altavgerandi fyri úrslitið, at teir kunnu leggja tøk-una av fiski væl til rættis, soleiðis at ikki allir alarar taka fisk í senn.

— Skulu vit avskipa fisk hvørja viku, og tað skulu vit, eisini á jolum, á páskum og á ólavseku, so er neyðugt við sera neyv-ari tilrættalegging og stýring, sigur hann. Hetta ber ikki til, um tú ikki hevur nøkur albrúk, ið ar-beiða saman og hetta við samarbeiði er júst ein partur av Rainbow-filo-sofiini.

Hann heldur tað hevur nógv at siga, at vitja kundarnar á staðnum, so-leiðis at ein kann siggja skeivleikar og vansar við fiskinum og tá rætta hes-ar beinanvegin.

Selja sum føroyskt

Annars heldur Erlandur, at føroyingar sum heild gera tann stóra feilin ikki at selja okkara fisk undir einum felags eyðkenni, nevniliga okkara tjóðar-eyðkennum.

— Tá eg komi á fram-sýningar í útheiminum við fiskavørnum, so siggja vit báasr hjá Noregi, hjá Skotlandi, hjá Chile og hjá øðrum tjóðum, sum allar selja sín fisk sum fiskurin úr hesum og hasum landi-num. Vit føroyingar hava einki tilíkt. Føroya Fiska-søla sýnir føroyskan fisk fram undir merkinum Faroe Seafood og er partur av danska básinum. Hetta haldi eg er spell, tí úrslitið av hesum er vítturliga tað, at allir keyparar kenna og hava

hoyrt um norskan, skot-skan og íslendskan alifisk, men føroyskan kenna teir einki til. Teir vita so dánt hvar Føroyar eru.

Føroyabás

— Hetta haldi eg vit eiga at bota um, sigur Erlandur viðari og visir á, at t.d. fiskivinnufeløg og fyrirkur-ur í Føroyum, eitt nú Fø-roya Havbúnaðarfelag saman við tí almenna og sölufyrirkurum áttu at gjørt ein Føroyabás, har okkara tjóðareyðkenni á onkran hátt koma fram.

Tað er greitt, at ein tilík-an bás er eingin einstøk fyrirkura fer fyri at figgja, um tað skal vera gjørt á rætta hátt, heldur ikki Føroya Fiskasøla, her mugu fleiri vera saman og kanska hevði tað ikki verið nakað vánaligt hug-skot, um marknaðarføring av okkara fiski var við á okkara figgjarløg, so týðningarmikið meti eg hetta vera fyri alt okkara land, sigur Erlandur Egilstroð, sum ikki dylur fyri, at tað eftir hansara tykki verður vistur ov litil áhugi frá politiskari síðu fyri at betra um hetta.

Norðmenn og skotar duga

— Her er jú talan um alt livsgrundarlag okkara-hvussu vit selja fiskin og hvussu vit fáa útlending-ar at fáa eyga á okkara fisk. Taka vit t.d. norð-menn og skotar, so leggur tað almenn har nógvur pengar í marknaðarføring av teirra vørum. Hetta átti eisini at verið lutvist ein almenn uppgáva í Fø-royum fyri at fingið opti-malt burtur úr, sigur Er-lendur Egilstroð at enda.

jan